

For så vidt angår undtagelsen, som nævnt i stk. 2, nr. 3 bemærkes, at denne lempelsesmulighed er fastsat i direktivets artikel 8, stk. 4, litra a. Det er ikke alle tilladelser/godkendelser, der kan leve op til direktivets ordlyd. Det er Miljøministeriets vurdering, at »en udtrykkelig tilladelse« vil være en tilladelse, hvor der er taget stilling til mængden og karakteren af udledningen, herunder (hvor relevant) i hvilket tidsrum, den kan udledes (f.eks. samlet mængde af stof udledt over måned eller et år og max. koncentrationer af stoffet i udledningen) – og hvordan og til hvilken ressource udledning kan ske. Det kan for eksempel dreje sig om, fra hvilket udledningspunkt der må udledes spildevand i forhold til et overfladevandsområde, eller antal ha. landbrugsjord, der skal udsprede over eller lignende.

Som altovervejende udgangspunkt vil en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens § 33 opfylde disse krav for så vidt angår de aktiviteter/udledninger, godkendelsen omfatter, forudsat at virksomheden i ansøgningen har leveret de relevante oplysninger. En spildevandstilladelse vil også som altovervejende udgangspunkt opfylde kravene til en udtrykkelig tilladelse. Det er ligeledes miljøministeriets vurdering, at f.eks. anvendelse af spildevandsslam til jordbrugsformål og anvendelse af såvel husdyrgødning som handelsgødning, er tilstrækkeligt regulerede områder til, at disse regler vil være omfattet af nr. 3.

For alle ansvarsfrihedsgrunde i stk. 2 og 3 gælder, at det er forurenere, der skal godtgøre, at betingelserne for ansvarsfrihed er til stede. Der er således omvendt bevisbyrde. Hvorledes skadevolder skal løfte den omvendte bevisbyrde må i den enkelte sag ske ud fra en konkret vurdering af samspillet mellem sagens oplysninger. Det påhviler dog under alle omstændigheder skadevolder at oplyse sagen bedst muligt ved at give oplysninger om hændelsesforløbet og ved hjælp af f.eks. journaler, regnskabsoplysninger, egenkontrol og lignende.

Det fremgår endelig af stk. 4, at en producent ikke kan påberåbe sig, at der foreligger en udtrykkelig tilladt aktivitet. Hermed fastholdes, at der gælder et ubetinget ansvar også i disse situationer.

Til § 64 j

Det følger af stk. 1, at når der er truffet afgørelse om, at en forurening indebærer en miljøskaade eller en overhængende fare herfor, som skal behandles efter reglerne i miljøskaadeloven, sendes afgørelsen og det materiale, der ligger til grund for afgørelsen, til miljøministeren (de lokale miljøcentre under Miljøministeriet), så det kan anvendes i den videre behandling af

sagen. Fremsendelsen skal ske samtidig med, at tilsynsmyndigheden underretter den ansvarlige.

Når tilsynsmyndigheden træffer afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskaade, er det en afgørelse, som kan påklages til Miljøklagenævnet efter lovens kapitel 11. Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 22-23, idet der foreslås ændringer i kredsen af klageberettigede i konsekvens af implementeringen af miljøansvarsdirektivets artikel 12.

Tilsynsmyndigheden skal offentliggøre afgørelser om, at der foreligger en miljøskaade eller overhængende fare herfor, som skal behandles efter miljøskaadeloven, jf. den foreslåede stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om offentliggørelsen, herunder f.eks. om hvor og hvordan der skal annonceres, hvis der viser sig behov herfor, jf. den foreslåede stk. 3. Det følger af den gældende lovs § 93, at klagefristen regnes fra offentliggørelsen, hvorfor den offentlige annoncering bør ske samtidig med, at afgørelsen meddeles sagens part(er).

I stk. 4 er indsat en pligt for tilsynsmyndigheden til at underrette miljøministeren, hvis en afgørelse om, hvorvidt noget er en miljøskaade eller en overhængende fare for en miljøskaade, påklages. Baggrunden herfor er, at hvis afgørelsen påklages, skal miljøministeren (det lokale miljøcenter under Miljøministeriet) afvente klagefristens udløb eller Miljøklagenævnets afgørelse, inden sagen behandles efter miljøskaadeloven.

Til § 64 k

Klageberettigede i forhold til afgørelser om, hvorvidt der foreligger en miljøskaade eller en overhængende fare herfor, jf. § 64 i, har ret til at anmode tilsynsmyndigheden om at træffe afgørelse om, hvorvidt en forurening eller en overhængende fare for forurening indebærer en miljøskaade eller en overhængende fare for en miljøskaade. Bestemmelsen gennemfører direktivets artikel 12.

Når tilsynsmyndigheden modtager en anmodning, som beskrevet i § 64 k, stk. 1, har tilsynsmyndigheden pligt til at træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskaade eller en overhængende fare for en miljøskaade. Afgørelsen herom kan påklages af de klageberettigede.

Anmodning til tilsynsmyndigheden om at træffe afgørelse om, hvorvidt en forurening eller en overhængende fare for forurening udgør en miljøskaade eller en overhængende fare herfor skal, jf. stk. 2, være ledsaget af tilstrækkelige oplysninger om forureningen eller faren herfor. Har tilsynsmyndigheden allerede implicit truffet afgørelse, jf. bemærkningerne ovenfor til stk. 1, indebærer bestemmelsen, at der skal træffes en ekspli-